

Praca doktorska „Dwie Burze” jest analizą porównawczą dwóch spektakli „Burzy” według Williama Szekspira.

Jeden z nich powstał w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w 2012 roku, drugi w Deutsches Schauspielhaus w Hamburgu w 2013 roku.

Praca jest próbą odtworzenia procesu analizy i interpretacji tekstu oraz pracy z aktorem. Przybliży również inspiracje i konteksty, które miały wpływ na kształt obu przedstawień. Pokazuje proces decyzyjny reżysera oraz konsekwencje wyborów, które mają wpływ na interpretację utworu.

Praca ta może również służyć jako rodzaj „zeszytu ćwiczeń” pełnego pytań, które mogą być pomocne artystom decydującym się sięgnąć po tekst Szekspira.

W pierwszej części (Bydgoszcz 2012) istotną będzie analiza przestrzeni i jej wpływ na powstanie scenografii do spektaklu. Początek pierwszej części to „założenia wstępne” - jest to zbiór myśli, skojarzeń, przekonań, interpretacji, które stanowiły materiał do pracy w początkowej fazie prób - tak zwanych „prób stolikowych”. Pojęcia kluczowe dla interpretacji sztuki, jak „wyspa”, „burza” czy „sen” są głównymi tematami analizy.

W dalszych częściach omówione zostały postaci Prospera, Mirandy, Ariela i Stefana/Ferdynanda.

Postać Mirandy analizowana jest również w kontekście relacji, które wydają się kluczowe (z Prosperem, Kalibanem i Ferdynandem). Ona i jej proces inicjacji stanowią oś interpretacyjną bydgoskiego spektaklu.

Przesłaniem i mottem pierwszej części jest zdanie „radość tworzenia jest silniejsza niż strach przed podjęciem ryzyka”.

Druga część (Hamburg 2013) jest analizą spektaklu poprzez postaci Prospera, Kalibana i Antonia.

Joseph Ostendorf mówił „mój Prospero umiera i mój świat musi umrzeć wraz ze mną”. To Prospero i jego opowieść są tematem hamburskiej „Burzy”, to on nadaje znaczenia wszystkim postaciom, które zaludniają jego świat. Kaliban Michała Czachora pojawia się w obu spektaklach - w spektaklu niemieckim grana po raz drugi postać wybrzmiewa pełniej - język niemiecki w ustach polskiego aktora nabiera nowych znaczeń i decyduje o odbiorze sztuki.

Na koniec drugiej części pojawia się opis sceny, która jest tylko w niemieckiej wersji „Burzy” - scena Antonio-Alonzo - usiłowanie zabójstwa.

Tematem części trzeciej są rozważania dotyczące wybranych inspiracji i społecznych kontekstów:

-Lampedusa - w 2013 w Hamburgu znajdowali się uchodźcy z Ghany, ulokowani w jednym z protestanckich kościołów. Choć w 2013 nie mówiło się jeszcze o „kryzysie uchodźców” problem był już wystarczająco palący i siłą rzeczy znalazł swoje odzwierciedlenie w spektaklu.

-Ustawienia systemowe - opis metody zastosowanej po raz pierwszy w psychoterapii przez Berta Hellingera, której użyłam jako jednej z metod pracy aktora nad rolą, pozbawiając ją jednocześnie elementu terapeutycznego.

-Rozważania na temat Sykoraks - postaci nieobecnej w dramacie, która ma jednocześnie duże znaczenie dla interpretacji postaci Kalibana.

Podsumowanie i zakończenie dotyczy pojęć „rozpadu”, „burzy”, „destrukcji” - jest próbą opisu finałowych obrazów obu spektakli.

M. Kucuska